WARIES MISDAADREEKS · Nº 029

Barnsteen in Aa en Hunze

De zaak van het verdwenen prehistorische snoer

Een telefoondossier
appjes · verhalen · foto's · sms'jes · spraakmemo's

UITGEVERIJ WARIES

INHOUD

Dossieropbouw

Begeleidende notitie 4

Wie is wie 6

I · Voorspel: juli tot en met vrijdag 25 september 8

II · Zaterdag 26 september, de ochtend 21

De kerk, 10:00 21

Balloo en het Balloërveld 27

Het Hunzedal 30

III · Zaterdag 26 september, de middag 33

Na de lunch 35

Terug naar Rolde 41

IV · De ontdekking en daarna 42

Zaterdagavond 45

Zondag 27 september 47

V · Aanvullend materiaal en gesprekken 52

Afgestane stukken 52

Spraakmemo's van de gesprekken 60

Aan de lezer: de opdracht 69

Werkbladen 70

Antwoordformulier 73

Hints 74

Verzegeld 77

De oplossing 78

Nawoord 82

HONDSRUG ASSURADEUREN · DOSSIER HA-26-0917

Begeleidende notitie

Verlies van een bruikleenobject: barnstenen kralensnoer, 'het snoer van Eexterveld', uit de tentoonstelling Gestold Licht in de Jacobuskerk te Rolde.

Op zaterdag 26 september 2026, even voor vier uur 's middags, bleek dat in de vitrine van de tentoonstelling *Gestold Licht – barnsteen uit de hunebedtijd* niet langer het originele snoer lag, maar een kopie van kunsthars. De tentoonstelling wordt georganiseerd door de Stichting Steen & Veen, die daarvoor ruimte huurt in de Jacobuskerk. Het snoer is eigendom van mevrouw I. Wolthuis uit Gieten en bij ons verzekerd. Er is aangifte gedaan.

Diezelfde dag fietsten zeven leden van fietsclub De Hunebedrijders uit Rolde een tocht langs de hunebedden. Ze begonnen in de kerk, bij het snoer, en eindigden daar ook. Tussendoor appten, filmden en fotografeerden ze zoals mensen dat tegenwoordig doen: voortdurend. Toen het snoer verdwenen bleek, hebben de leden op mijn verzoek vrijwillig hun materiaal afgestaan. Ook de stichting en twee vrijwilligers deden dat.

Dit dossier bevat dat materiaal, zo veel mogelijk in de volgorde waarin het is ontstaan:

· de export van de groepsapp *Hunebedrijders zaterdagrit* (gemaakt door de beheerder, mevrouw Hofsteenge, op zondag 27 september);
· de Instagramverhalen van mevrouw Kuipers (@marleen.trapt) en het account van de stichting (@steenenveen);
· foto's van de telefoons van verschillende leden, en van de systeemcamera van de heer Douwe Kuipers;
· sms'jes van de heer Brink, die geen smartphone heeft;
· privéberichten die enkele betrokkenen zelf hebben aangeleverd;
· gefotografeerde papieren stukken, zoals de turflijsten van de vrijwilligers;
· mijn eigen spraakmemo's van de telefoongesprekken die ik op maandag 28 en dinsdag 29 september voerde.

Bij elke foto staan de gegevens zoals het toestel ze heeft vastgelegd: bestandsnaam, toestel, datum en tijd, en waar beschikbaar de plaats. Ik heb die gegevens **niet** gecorrigeerd en sta er niet voor in. Onder elke afbeelding staat een korte, zo neutraal mogelijke beeldbeschrijving: wat

FIETSCLUB DE HUNEBEDRIJDERS, ROLDE

Wie is wie

GH **Gerda Hofsteenge (63)** · ritleider · beheerder groepsapp
Oud-lerares. Secretaris van de Stichting Steen & Veen, die de tentoonstelling organiseert. Regelde het bezoek van de club aan het snoer.

HZ **Hilbrand Zwiers (58)** · edelsmid in Rolde
Reinigde het snoer voor de uitlening en maakte de voelkopie voor de voeltafel. Kent het snoer als geen ander.

MK **Marleen Kuipers (41)** · @marleen.trapt
Zet de hele dag verhalen online. Zus van Douwe.

DO **Douwe Kuipers (38)** · fotografeert
Rijdt met telefoon én grote systeemcamera. Broer van Marleen.

AV **Anouk Veldkamp (27)** · masterstudent archeologie
Rode e-bike, oranje fietstas. Weet alles van de Trechterbekercultuur, en zegt dat ook.

WT **Wessel Tiemens (47)** · lid sinds augustus
Net in Rolde komen wonen. Rijdt e-bike.

RB **Roelof Brink (70)** · oud-boer, amateurarcheoloog
Heeft een oude Nokia en zit daarom niet in de groepsapp; Gerda houdt hem per sms op de hoogte.

Verder in dit dossier

JM **Jantina Mulder (76)** · vrijwilliger stichting
Zit ’s ochtends aan de tafel bij de ingang van de tentoonstelling en houdt een turflijst bij.

BK **Bert Kalsbeek (79)** · vrijwilliger stichting
Neemt ’s middags de tafel over. Beheert het Instagramaccount @steenenveen.

JS **Jakob Smeenge** · voorzitter stichting
Opende de tentoonstelling; zit sinds 20 september, de dag na de opening, in Portugal.

IW **Ina Wolthuis (82)** · uitlener, Gieten
Eigenaar van het snoer van Eexterveld.

HS **Hester Sluiter** · schade-expert
Stelde dit dossier samen.

LEESWIJZER

Het snoer en de vitrine

Het snoer van Eexterveld bestaat uit 23 barnstenen kralen uit de tijd van de hunebedbouwers, de Trechterbekercultuur (ruwweg 3300 tot 3000 voor Christus). Het middenstuk is een grote kraal in de vorm van een dubbele bijl. In 1962 is het snoer opnieuw geregen op een sterke draad met aan één uiteinde een klein zilveren slotje en aan het andere een oogje. Het snoer werd in 1931 gevonden bij het turfsteken in het Eexterveld en is sindsdien in particulier bezit. Verzekerde waarde: € 48.000.

De vitrine is een gehuurde tafelvitrine met een glazen kap op een houten onderbak. De kap zit met twee kleine cilindersloten vast; beide sloten gaan open met dezelfde sleutel. Het snoer ligt op donkerrood fluweel. De vitrine stond tijdens de tentoonstelling in het koor van de kerk. De tafel van de vrijwilliger stond bij de ingang, achter in de kerk.

De voeltafel. Naast de vitrine stond een voeltafel met onder meer een kopie van het snoer in kunsthars, vastgemaakt aan een dun kettinkje, zodat bezoekers konden voelen hoe barnsteen aanvoelt.

Tijden. Bij appberichten en verhalen geldt de tijd die de telefoon aangeeft. Bij foto's staat de tijd die het toestel in het bestand heeft geschreven. Alle telefoons van de betrokkenen stonden op automatische tijd.

> *Het dossier begint in juli, bij de eerste vermelding van de tentoonstelling in de groepsapp. Wie meteen naar de zaterdag wil: die begint bij deel II. Ik raad dat af; enkele berichten uit de weken ervoor blijken later van belang.*
> — H.S.

DEEL I

Voorspel

Juli tot en met vrijdag 25 september. Uit de groepsapp Hunebedrijders zaterdagrit, aangevuld met enkele verhalen en privéberichten.

dinsdag 14 juli 2026

GH

Gerda Hofsteenge 19:02
Mensen, alvast voor in de agenda! Zaterdag 26 september rijden we onze jaarlijkse hunebedrit. Dit jaar met iets extra's: we beginnen in de Jacobuskerk bij de tentoonstelling van onze stichting. Daar ligt dan een echt barnstenen snoer uit de hunebedtijd. Uniek voor Rolde!

GH

Gerda Hofsteenge 19:03

affiche_gestold_licht.jpg · 212 kB
Het affiche is nog niet definitief, maar zo ongeveer.

AV

Anouk Veldkamp 19:10
WAT. Trechterbeker-barnsteen? Echt? Ik ben er.

HZ

Hilbrand Zwiers 19:24
Is dat het snoer van mevrouw Wolthuis? Dan weet ik welk snoer het is. Mooi stuk.

GH

Gerda Hofsteenge 19:26
Klopt Hilbrand. Je hoort er nog van, want we willen je iets vragen.

MK

Marleen Kuipers 19:40
Ooo leuk!! Ik maak er een verhaal van, ik voel het al haha

DO **Douwe Kuipers** 20:15
Genoteerd. Dan moet de grote camera mee.

GH **Gerda Hofsteenge** 20:17
Ik sms Roelof even, die zit niet op de app.

zaterdag 1 augustus 2026

GH **Gerda Hofsteenge** 08:12
Rit vandaag gaat door, ook al is het grijs. 9:00 Kerkbrink.

AV **Anouk Veldkamp** 08:20
Ik zie jullie. Ik ben die met de oranje tas, voor wie het nog niet wist haha

DO **Douwe Kuipers** 08:21
Die oranje tas zien ze in Assen nog.

AV **Anouk Veldkamp** 08:22
Rechts aan mijn bagagedrager, altijd rechts, dan kan ik hem vanaf het fietspad in de berm laten hangen. Praktisch!

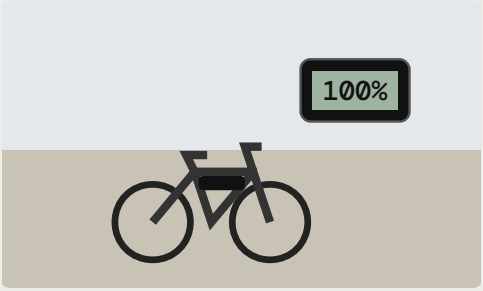
dinsdag 11 augustus 2026

20:31 · *Gerda Hofsteenge heeft Wessel Tiemens toegevoegd*

GH **Gerda Hofsteenge** 20:32
Welkom Wessel! Mensen, Wessel woont sinds kort in Rolde en wil graag mee op zaterdag.

WT **Wessel Tiemens** 20:35
Hoi allemaal! Dank Gerda. Net vanuit de stad hierheen verhuisd, mijn bedrijfje heb ik afgebouwd en nu heb ik eindelijk tijd om te fietsen. Auto is de deur uit, dus alles gaat voortaan op de e-bike haha.

WT **Wessel Tiemens** 20:36

IMG_0412.jpg

Dit is mijn trots.

MK **Marleen Kuipers** 20:38

Welkom Wessel! Mooie fiets!

HZ **Hilbrand Zwiers** 20:44

Welkom.

WT **Wessel Tiemens** 20:47

Ik zag op de site van jullie club dat er in september een rit langs de hunebedden komt, met dat snoer. Daarom dacht ik: daar wil ik bij zijn. Ik ben gek op die oude dingen.

AV **Anouk Veldkamp** 20:49

Dan zit je goed hier. Ik ga je alles uitleggen over dubbelbijlkralen. Je bent gewaarschuwd.

WT **Wessel Tiemens** 20:50

Graag zelfs!

zaterdag 15 augustus 2026

DO **Douwe Kuipers** 13:44

Mooie rit vandaag. Wessel, hoe ver kom je eigenlijk met dat ding?

Woensdag 23 september

@marleen.trapt

Instagramverhaal · wo 23 sept 2026 · 15:22 · Jacobuskerk, Rolde

Even snel nog een keer kijken met @wessel.t

BEELD

Voeltafel naast de vitrine. Een man in een barnsteenkleurig fietsshirt (Wessel Tiemens, getagd) houdt de kunstharsen kopie van het snoer met beide handen op, aan het dunne kettinkje dat aan de tafel vastzit. Hij lacht naar de camera. Op de achtergrond, wazig, de vitrine.

Uit de telefoon van Gerda Hofsteenge

woensdag 23 september 2026

JM

Jantina Mulder 16:58
Gerda, de voelkopie is weg!! Het kettinkje is doorgeknipt, het eindje hangt nog aan de tafel. Vanmiddag om één uur lag hij er nog, toen heb ik hem afgestoft. Het was best druk. Wat moet ik doen?

GH

Gerda Hofsteenge 17:04
O nee. Heb je de vitrine gecontroleerd??

JM

Jantina Mulder 17:05
Ja natuurlijk, die is dicht, het snoer ligt er gewoon. Ik heb er een briefje bij gelegd dat de voeltafel tijdelijk zonder snoer is.

GH

Gerda Hofsteenge 17:06
Goed zo. Ik bel Hilbrand of hij een nieuwe kan maken. Wie waren er allemaal?